

Zápis z Valného shromáždění České společnosti entomologické, konaného 18. 10. 2014 v Praze.

Přítomno (podle prezenční listiny) **26 členů:** Bílý S., Černý Z., Čudan D., Farkač J., Häckel M., Hájek J., Chvojka P., Jelínek J., Kabátek P., Kment P., Knížek M., Kobylák J., Malinka Z., Melich V., Nedvěd O., Opatrný D., Rolčík J., Růžička J., Ryšavý J., Sekerka L., Schneider J., Sláma M., Strejček J., Špryňar P., Veselý R., Zbuzek B.

1. Protože se ve stanovenou dobu (14:00 hod.) nesešla polovina členů ČSE, J. Jelínek odložil podle stanov začátek Valného shromáždění (dále jen VS) o 30 minut; potom bylo VS zahájeno. Program VS byl schválen.

Úvodní slovo J. Jelínka, předsedy ČSE:

Vážení přítomní, dámy a pánové,
dovoluji mi, abych Vás přivítal na Valném shromáždění České společnosti entomologické.

Protože podrobnější zprávy o činnosti naší společnosti vyslechnete v následujících zprávách, chtěl bych se úvodem jen stručně dotknout nejdůležitějších bodů.

Hlavním úkolem výboru ČSE pro období 2012-2014 byla příprava nových stanov. Tohoto úkolu se ujali J. Farkač a J. Rolčík, kterým bych chtěl tímto poděkovat za úsilí, které této práci věnovali. Nové stanovy byly připraveny a předloženy k veřejné diskusi, připomínky členů byly zapracovány. Bohužel situace se zkomplikovala přijetím nového občanského zákoníku, který přinesl řadu nových podmínek, které bylo třeba při přípravě stanov zohlednit. Rada vědeckých společností uspořádala 10. června 2014 seminář k této problematice, jehož se za ČSE zúčastnili J. Farkač a J. Jelínek. V současné době je třeba znění stanov prokonzultovat s právníky s tím, že definitivní text bude předložen valnému shromáždění ke schválení v příštím roce.

Vlastní činnost společnosti probíhala formou obvyklých činností. Vycházel časopis *Klapalekiana*, jehož novým výkonným redaktorem se stává J. Batelka, každoročně se konaly Entomologické dny (2012 v Polabí, 2013 CHKO Beskydy, 2014 Český Kras) a Přednáškové dny. Potěšující je, že se rozvíjí samostatná aktivita členů, ať už v rámci poboček a sekcí, nebo mimo ně. Zvláště bych chtěl vyzvednout odhalení nové pamětní desky prof. Nickerla v Břežanském údolí 3. října 2013 zásluhou vytrvalého úsilí prof. Tichoty a dalších lepidopterologů. Vzornou činnost vyvíjí především Západočeská pobočka, nově byla založena Východomoravská pobočka. Bohužel činnost některých poboček či sekcí je buď nulová, nebo alespoň není náležitě prezentovaná na webových stránkách ČSE či jinak. Doporučuji zvážit účelnost jejich další formální existence a možnost jejich případného zrušení. Takto byla ke konci roku 2013 zrušena scarabaeidologická sekce ČSE.

Vedle interní činnosti ČSE je stejně důležitá i její prezentace na venek. Děla se např. formou vyjádření k různým otázkám ochrany přírody, finanční či hmotnou podporou akcí Biologických olympiád a Zoologických dnů. Vědecký tajemník naší společnosti, doc. J. Farkač byl navržen jako kandidát na člena výkonného výboru Rady vědeckých společností. V těchto dnech vychází u příležitosti 110 výročí České společnosti entomologické číslo (5/2014) časopisu *Živa* plně věnované entomologické tematice.

Děkuji za pozornost.

J. Jelínek poté vyzval členy výboru k podání spolkových zpráv za roky 2012-2014.

2. Zpráva o činnosti České společnosti entomologické (J. Farkač)

Následující text hodnotí období od posledního (volebního) Valného shromáždění ČSE dne 2. března 2012 do 18. října 2014. ČSE měla na začátku tohoto volebního období v evidenci 701 členů, nyní má 621 členů. Roční členský příspěvek v období let 2012 – 2014 je stále ve výši 550,- Kč.

Výbor společnosti má 14 volených členů a 11 členů za pobočky a sekce, tři členy má revizní komise. Za období od 2. března 2012 do 18. října 2014 se výbor sešel 8 krát (20.3., 12.6., 9.10., 11.12. 2012, 27.3., 5.10. 2013, 31.1. a 16.9. 2014), aby řešil provozní, ekonomické a další potřebné

záležitosti. Důležitou a velmi časově náročnou skutečností byla také příprava nových Stanov ČSE podle Nového občanského zákoníku.

Členové společnosti se sdružují podle regionu nebo odborného zájmu do regionálních poboček (Západočeské, Východočeské, Jihočeské, Jihomoravské a Východomoravské) a odborných sekcí – faunistické, lepidopterologické, karabidologické, pro výzkum mandelinkovitých a nosatcovitých brouků a sekce pro výzkum aquicolních brouků. Výraznou aktivitu vyvíjí Entomologický klub při Labských Pískovcích, který vydává také „Listy entomologického klubu při Labských pískovcích“ (www.entolabpis.wbs.cz). Západočeská pobočka (www.zpcse.cz) vydává on-line *Západočeské entomologické listy* (ISSN 1804-3062, www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html) a pořádá *Roubanálie*.

Činnost jmenovaných součástí ČSE je vesměs komentována v pravidelných zprávách o činnosti, které jsou průběžně ukládány v archivu ČSE. ČSE využívá dvakrát ročně Výměnný den spojený s prodejem entomologických pomůcek a odborné literatury v Praze, jehož se účastní pokaždé v průměru cca 300 členů, k prezentaci odborných přednášek svých členů. Během těchto výměnných dnů se pravidelně schází sekce Karabidologická a sekce pro Výzkum mandelinkovitých a nosatcovitých brouků. Západočeská a Jihočeská pobočka pořádají své výměnné dny v Plzni a v Českých Budějovicích. Pražští koleopterologové a lepidopterologové, brněňští a českobudějovičtí entomologové se scházejí jednou týdně k pravidelným schůzkám. Lepidopterologická sekce pořádá v rámci těchto schůzek pravidelné odborné přednášky. Tyto schůzky jsou, stejně jako výměnné dny, přístupné veřejnosti.

V roce 2013 byla ČSE partnerem výstavy *Ilustrátoři přírody 2013*, kterou zorganizoval Sekretariát Biologické olympiády České zemědělské univerzity v Praze (www.biologickaolympiada.cz) a která byla vystavena v Mezifakultním centru environmentálních věd ČZU v Praze (22. dubna – 10. května), v Litvínově (Schola Humanitas, 22. května – 28. června), v Českých Budějovicích (Jihočeská univerzita, 30. září – 25. října), v Brně (Mendelova univerzita, 4. – 25. listopadu) a ve Zlíně (Fakulta technologická, Univerzita Tomáše Bati, 16. prosince 2013 – 16. ledna 2014).

Při příležitosti česko – slovenské zoologické konference „Zoologické dny“ ČSE uděluje „Cenu České společnosti entomologické“ pro nejlepší přednášku a poster o hmyzu v rámci tradiční studentské soutěže. ČSE také v posledních letech podpořila předmětovou soutěž Biologická olympiáda.

Významnou skutečností je pořádání Entomologických dnů (ED). V roce 2012 proběhly 14. ED ve Středním Polabí (25.-27.5.; 64 účastníků), v roce 2013 15. ED v CHKO Beskydy (7.-9.6.; 36 účastníků) a 16. ED v termínu 30.5.-1.6. 2014 v CHKO Český Kras (46 účastníků).

Členové spolupracují s orgány ochrany přírody (MŽP ČR, AOPK ČR, Správy CHKO apod.). ČSE aktivně vyvíjí činnost v oblasti ochrany přírody a životního prostředí: snaží se být konzultačním orgánem MŽP při tvorbě nových zákonů a norem v ochraně přírody. Za zmínku jistě stojí již uzavřená smlouva mezi Karabidologickou sekcí ČSE a AOPK ČR o vzájemné výměně faunistických dat a umožnění sběru dat pro aktivní členy po celém území naší republiky. Obdobná smlouva mezi ČSE a AOPK je před podpisem. Je určena všem členům ČSE, kteří myslí průzkum naší přírody vážně, a zavazuje se ke splnění dohodnutých aktivit.

ČSE vydává vlastní mezinárodní časopis *Klapalekiana*, který vychází dvakrát ročně (v roce 2014 vychází 50. ročník). Hlavními zastoupenými obory jsou faunistika, taxonomie, bionomie a ekologie členovců. Dále je ČSE spoluvydavatelem (s Entomologickým ústavem AV ČR) prestižního mezinárodního časopisu *European Journal of Entomology* (v roce 2014 vyšel 111. ročník). ČSE vyměňuje tyto časopisy se 149 partnery (*Klapalekiana* 140x, *EJE* 9x).

Hlavním médiem pro aktuální zprávy o činnosti a akcích ČSE jsou www stránky společnosti (www.entopol.cz).

3. Zpráva o hospodaření České společnosti entomologické (V. Novák, četl B. Zbuzek)

Hospodaření ČSE v letech 2012-2014, tedy za dobu od posledního volebního Valného shromáždění mělo více méně vyrovnaný charakter. Znamená to, že příjmy společnosti s výjimkou roku 2013 převýšily výdaje. Na příjmech společnosti se podílí zejména dotace z rozpočtu Akademie věd ČR předávaná Radou vědeckých společností, která u naší společnosti směřuje ke dvěma základním cílům –

přípravě a vydávání časopisu *Klapalekiana* a udržování chodu knihovny ČSE. V letech 2012-2014 získala každý rok naše společnost celkovou dotaci ve výši 261 000,- Kč. Druhou významnou složkou příjmů jsou členské příspěvky (již dlouhou dobu ve výši 550,- Kč pro běžného člena společnosti), celková výše příjmů za členské příspěvky se v těchto letech pohybovala mezi cca 238 až 280 tisíci Kč (238 tisíc Kč je zatím vybráno v letošním roce, ale není zde započítán příjem za poslední výměnný den). Ve srovnání s obdobím 2008-2011 poklesl výběr členských příspěvků v průměru zhruba o 50 tisíc Kč ročně, bohužel s klesající tendencí. Jestliže se v roce 2009 vybralo téměř 350 tisíc Kč za členské příspěvky, znamená to, že zaplatilo 636 členů; v neúplném roce 2014 bylo zatím vybráno jen 238 tisíc Kč, což odpovídá jen 437 zaplaceným členským příspěvkům.

Ostatní příjmy v úrovni tisíců až několika desítek tisíců Kč ročně jsou tvořeny zejména sponzorskými dary, prodejem časopisu a Pravidel zoologické nomenklatury, příjmy za inzerci v časopisu. Výdaje jsou převážně tvořeny přípravou a tiskem časopisu *Klapalekiana*, platbami za poštovné a platbou za služby. Další položkou jsou mzdy spojené s provozem sekretariátu a vedením účetnictví společnosti a daně odváděné do státního rozpočtu. Tyto výdaje zůstávají přibližně na stejných ročních hodnotách. V tabulce jsou zpracovány údaje o hospodaření společnosti v letech 2008-2014, ve výše uvedených kategoriích a dávají přehlednější a jasnější pohled na celkovou dobu s ohledem na hospodaření společnosti. **Nejdůležitější pro chod společnosti je roční výsledek a srovnání příjmů a výdajů. V letech 2008-2010 byl tento rozdíl kladný v rozmezí mezi 120-160 tisíci Kč. V letech 2011-2012 je rozdíl mezi příjmy a výdaji nižší - jen mezi 20-35 tisíci Kč, v roce 2013 se pohybuje v záporné hodnotě - 33 tisíc Kč.**

Pravděpodobně jde o důsledek nižší ochoty a zodpovědnosti členů společnosti platit členské příspěvky (rozdíl již byl uveden) a pravděpodobně také navýšením nákladů za poštovné a služby.

rok	Příjmy celkem	dotace	Členské přísp.	ostatní	Výdaje celkem	Ostatní náklady	mzdy	Daně odvody	výsledek
2008	607,2	255	315,2	37	481,4	359,7	116,6	5,1	+125,8
2009	625,8	260	349,6	16,2	502,8	397,9	90,5	14,4	+123
2010	621,1	260	302,2	58,9	462	392,7	57,1	12,2	+159,1
2011	564,4	260	295,9	8,5	543,6	436	91,6	16	+20,8
2012	541,4	261	280,4	0	507,8	393,4	97,4	17,0	+33,6
2013	540,8	261	264,8	15	573,8	444,3	112,4	17,1	-33
2014⁺	499,2	261	238,2		158,5	112,9	45,6		+340,7⁺

Čísla jsou uvedena v tisících Kč

2014⁺ pouze průběžný výsledek za 3/4 roku, bez platby za *Klapalekianu*

Pokud jsem na minulém Valném shromáždění po bilancování let 2008-2011 mohl konstatovat, že hospodářská situace ČSE byla velmi příznivá, pak dnes mohu říci jen, že hospodaření společnosti je vyrovnané a chtěl bych vybídnout členy společnosti k lepšímu a odpovědnějšímu plnění svých povinností, hlavně tedy placení členských příspěvků. Z průběžných výsledků hospodaření letošního roku (3/4 roku 2014) se zdá být výhled k celkovému hospodářskému výsledku za rok 2014 mírně lepší a optimističtější než v předchozích dvou letech. Mírnému optimizmu také odpovídá současný stav účtu společnosti, kde k 6. 10. bylo 820 tisíc Kč.

4. Zpráva o stavu redakce *Klapalekiany* (J. Růžička)

Řádná dvojčísla časopisu *Klapalekiana* se daří vydávat za poslední roky pravidelně, vydávání supplement má ale zpoždění způsobené velkými nároky na editování rozsáhlých rukopisů. Časopis

jsme začali vydávat s barevnými ilustracemi, na kvalitnějším papíru; autoři dostávají kromě separátů i autorská PDF.

Začali jsme posílat výtisky časopisu *Klapalekiana* na adresu Thomson Reuters, správce Web of Science. Po několikaletém sledování se pokusíme požádat o zařazení do databáze a přidělení impakt faktoru.

Inovali jsme redakční radu, která nově pracuje v následujícím složení: Maxwell V. L. Barclay, Jan Batelka (výkonný redaktor), Aleš Bezděk, Petr Bogush, Libor Dvořák, Petr Kment, Igor Malenovský, Jan Růžička (šéfredaktor), Adam Šíma, Jaroslav Šťastný, Jan Šumpich, Michal Tkoč, Jiří Ch. Vávra, Pavel Vonička a Vladimír Vrabec.

5. Zpráva o stavu knihovny ČSE (P. Kment)

Knihovna České společnosti entomologické eviduje k 17. říjnu 2014 celkem 27 027 svazků, převážně časopisů, které jsou získávány výměnou za časopis *Klapalekiana*, v menší míře pak za *European Journal of Entomology* a rovněž z darů. Za poslední dva roky to znamená přírůstek 1789 svazků. Tento přírůstek je tak o 1080 svazků vyšší než v předchozím období 2008–2012.

Vzhledem k uspokojivé finanční situaci společnosti pokračuje najímání brigádníků (rozsah 100 hodin/rok, od roku 2014 200/hodin za rok) na evidenci nových přírůstků do knihovny a rovněž revizi knihovního fondu a zásob. Předpokládá se pokračování brigády i v následujících letech a rozšíření náplně práce brigádníků o digitalizaci starších ročníků publikací Společnosti.

Bylo provedeno rozřídění zásob periodik (*Acta Entomologica Bohemoslovaca*, *Zprávy ČSE*, *European Journal of Entomology*) uložených v depozitáři v Entomologickém oddělení Národního muzea v Horních Počernicích. V případě časopisu *Klapalekiana* a některých ročníků *EJE*, které se v zásobách společnosti nacházeli v nadbytečném množství několika set kusů, byly tyto zásoby zredukovány na 50 kusů. Přebytná čísla byla nabídnuta zdarma členům i nečlenům společnosti u příležitosti pražských entomologických setkání i na zahraničním setkání v Beutelsbachu. Tímto způsobem se společnost zbavila asi 60% přebytků. Zbývající nadbytečná čísla *Klapalekiany* budou vzhledem ke stěhování Entomologického oddělení Národního muzea do Horních Počernic a nutnosti uvolnit místo v nejbližších dnech skartována. Přebytné svazky Pravidel nomenklatury (řádově 300 kusů) nebudou skartovány, ale postupně jsou rozdávány studentům Karlovy a Masarykovy Univerzity jako učební pomůcky k předmětům týkajícím se zoologické nomenklatury a rovněž na konferenci Zoologické dny.

V roce 2012 až 2013 byla provedena druhá fáze revize výměny za časopis *Klapalekiana*. V roce 2012 byly rozeslány výměnným partnerům žádosti o doplnění chybějících čísel nebo upomínky v případě, že výměnný partner už delší dobu nic výměnou neposílá. Tato akce měla úspěch, podařilo se obnovit několik starších výměn a získat chybějící čísla řady časopisů. U výměnných partnerů, kteří neodpověděli, nebo jednostranně zastavily zasílání svých periodik (obvykle díky jejich přechodu pouze do digitální podoby), bylo zasílání *Klapalekiany* zrušeno. ČSE v současnosti vyměňuje *Klapalekianu* se 140 výměnnými partnery a *EJE* s dalšími 9 partnery.

V knihovně na sekretariátu Společnosti ve Viničné 7 jsou v současnosti uloženy asi 2/5 fondu zahrnující nejvýznamnější tituly. Zbylé 3/5 jsou umístěny v depozitáři Entomologického oddělení Národního muzea v Horních Počernicích. Fondy uložené v Horních Počernicích se již v předchozím období podařilo srovnat podle signatur, tak aby bylo možné na požádání vyřídit požadavky na výpůjčku, nebyl však dostatek regálů k jejich uložení. Po přestěhování Entomologického oddělení do Horních Počernic bude teprve možné uložení této části fondu uspokojivě vyřešit.

Od podzimu 2014 bude zahájena digitalizace starších ročníků *Zpráv ČSE* a *Klapalekiany*, které bychom rádi cirka ve dvouletém horizontu nabídli zdarma k dispozici na webu ČSE. Digitalizace starších ročníků *Časopisu české/československé společnosti entomologické* a *Acta Entomologica Bohemoslovaca* byla provedena Entomologickým ústavem AV ČR a tyto jsou dnes volně dostupné na internetu: http://www.eje.cz/artkey/inf-990000-3100_Volumes_before_1993.php.

O. Nedvěd informoval o plánu přechodu *EJE* na elektronickou formu.

6. Zpráva Revizní komise ČSE (P. Chvojka)

Od voleb na Valném shromáždění České společnosti entomologické v roce 2012 (2.3.) pracovala revizní komise ČSE ve složení Jiří Skuhrovec, Bořivoj Zbuzek (členové) a Pavel Chvojka (předseda).

V souladu se Stanovami ČSE revizní komise prováděla kontrolu hospodářské činnosti ČSE a na konci každého roku vypracovávala revizní zprávy pro Výbor ČSE. Při revizích, které se uskutečnily 18.12.2012, 17.12.2013 a 14.10.2014, prováděla komise kontrolu pokladní knihy a finanční hotovosti v příruční pokladně Sekretariátu ČSE, dále kontrolu evidence cenin a jejich zůstatku a kontrolu hospodárnosti výdajů za běžný rok.

Při poslední provedené revizi 14.10.2014 stav hotovosti v příruční pokladně činil 4.856,- Kč a zůstatek cenin byl v hodnotě 173.618,- Kč. Tyto částky byly v souladu se záznamy v pokladní knize a evidenční knize cenin.

Komise nezjistila žádné nehospodárné nakládání s prostředky ČSE, položky obsažené ve vyúčtováních představovaly výdaje nutné na provoz ČSE a nedocházelo k nehospodárnému vynakládání prostředků Společnosti.

VS schválilo Zprávy výboru ČSE.

7. Spolupráce s AOPK ČR (J. Farkač)

Před podpisem je smlouva o spolupráci mezi ČSE a AOPK ČR o vzájemné spolupráci při mapování druhů a umožnění sběru dat pro aktivní členy po celém území naší republiky. ČSE se v ní zavazuje, že každý rok vytvoří seznam svých členů, které doporučuje AOPK ČR k uzavření smlouvy o sběru dat, a za které se zaručuje.

Z obsahu smlouvy, např.: ČSE se zavazuje dodat vždy k 31. 1. daného roku jmenný seznam všech členů Společnosti, kteří se budou na monitoringu daný rok podílet. Seznam členů je považován za přijatý až po odsouhlasení AOPK ČR, která si vyhrazuje právo seznam upravovat. Na monitoringu se mohou podílet pouze ti členové, kteří jsou na aktuálně schváleném seznamu; monitorovatel se zavazuje do 28. 2. následujícího roku zapsat veškerá nálezová data z předešlého roku do nálezové databáze ochrany přírody. Data lze zapisovat přímo do aplikace NDOP či odevzdávat v odsouhlasené tabelární podobě. Povinnost odevzdat data mají všichni členové ČSE, kteří byli za daný rok na schváleném seznamu; monitorovací činnost ve zvláště chráněných územích kategorie NPP a NPR je vždy třeba minimálně 14 dní předem ohlásit příslušnému regionálnímu pracovišti AOPK ČR včetně zvolené metodiky monitoringu. Střediska AOPK ČR mají právo monitoring z důvodu ochrany jiných přírodních fenoménů zakázat, plošně či časově omezit; sběr zvláště chráněných druhů je omezen na dokladové exempláře. Z každé lokality je povolen sběr maximálně 2 kusů jedním monitorovatelem za jeden rok. Toto opatření se netýká neselektivních metod lovu, ovšem jejich použití je možné pouze při splnění podmínek, že tyto metody nepoškodí stav lokality či neohrozí populace jednotlivých druhů; v případě porušení podmínek této smlouvy si vyhrazuje AOPK ČR právo udělit monitorovateli pokutu a dotyčného monitorovatele vyškrtnout ze schváleného seznamu; na případné vyškrtnuté členy se nevztahují podmínky této smlouvy ode dne doručení upraveného seznamu kontaktní osobě za ČSE. Formou doručení se rozumí emailová zpráva kontaktní osobě.

Po uzavření smlouvy bude členská základna informována na www stránkách Společnosti.

Do diskuze se zapojili: M. Häckel, P. Kabátek, B. Zbuzek, J. Jelínek, J. Schneider, J. Strejček, O. Nedvěd, J. Kobylák, J. Ryšavý.

D. Čudan a J. Ryšavý opustili VS.

8. Informace o nových stanovách ČSE (J. Rolčík, J. Farkač)

V současné době je text Stanov ČSE po zpracování NOZ a po dlouhé diskuzi schválen výborem a postoupen čtení dvěma právníkům. Po obdržení výsledku bude finální verze opět schválena výborem a zveřejněna na www stránkách Společnosti. Schválení Valným shromážděním ČSE se předpokládá v roce 2015.

9. Volba čestných členů

Výbor neobdržel žádný návrh na čestné členy.

10. Diskuze

P. Kabátek: navrhuje zkvalitnění vizualizace ČSE pro veřejnost.

Do diskuze se zapojili: J. Kobylák, M. Häckel, O. Nedvěd, B. Zbuzek, S. Bílý, J. Strejček, P. Špryňar.

11. Návrh usnesení VS byl schválen všemi 23 přítomnými hlasy.

Zapsala: Klára Farkačová (organizační tajemník)

Verifikovali: Josef Jelínek, Jan Farkač.